

ARDEALUL

ECONOMIC • POLITIC • SOCIAL

ABONAMENTE:

Particulari 1 an 6 luni
500 250
Autorități, bănci și întreprinderi in-
dustriale și comerciale 1000 500
Publicații cm.-patrat Lei 5.

Director:

TRAIAN CHIRILĂ

Redacția și administrația

Str. Minerva No. 7.

CLUJ.

TELEFON 444

Banca Măcelarilor și a Industriei Subproduselor de Abator

Două fenomene economice cari stau în legătură organică strictă, una criza economică și financiară și, a doua, rezultată din cea dintâi: apărarea metodică a diferitelor ramuri a industriei noastre împotriva efectului distrugător al acestei crize financiare, au făcut ca, diferitele ramuri ale industriei organizându-se aparte, fiecare tinde spre a-și crea organe proprii, prin cari să poată să răzbească lupta grea și cari să o ducă la biruință deplină.

Astfel vedem că, diferitele industrii grupându-se în societăți sau sindicate, caută ca prin aceste organizațiuni cu mai mult sau mai puțin succes, să-și creeze organe de apărare, la al căror adăpost vor putea apoi să-și asigure o activitate și o dezvoltare nestingherită și rodnică.

Toate organizațiunile noastre cu caracter economic sunt înființate având scopul de conservare al industriei respective, care în afară de de stat are o mulțime de dușmani.

Statul, această mare comunitate a tuturor cetățenilor, cari locuiesc într-o țară, nu este întotdeauna cărmuit de conducători, cari sunt în stare să coordoneze interesele lui cu ale tuturor cetățenilor. O măsură pripită, un decret sau o lege este în stare să distrugă în cel mai scurt timp cea mai înfloritoare și puternică industrie și comerț, deaceia statul mai demulte ori numără nu între apărătorii, ci dușmanii acestora.

Nu mai puțin adevărat este faptul că industria producătoare are dușmanii mult mai periculoși, și între aceștia primul loc i-se cuvine capitalului de acaparare. Atunci când rolul acestuia nu mai este acela de-a se servi ca mijloc de producție, ci, neglijându-se scopul final și adevărat al industriei: producția, — cel principal devine spolierea afacerii și stoarcerea profiturilor ireale, chiar dacă pe urma acesteia ar urma distrugerea industriei și deci sistarea producției: atunci, lupta între industrie și acest capital este inevitabilă și în vederea acestei lupte pentru a-și asigura cât de mulți sorți de isbandă industriile se organizează în sindicate, societăți, carteluri, creându-și organe proprii speciale, bănci, instituțiuni de ajutorare prin credite etc. etc.

*

Revista „Industria Cărnii“ din Cluj într-un articol al dlui Kádár directorul Uniunii Măcelarilor intitulat „Banca Măcelarilor“ publică o interesantă expunere de motive asupra necesității unei bănci proprii, făcând un călduros apel către toți membrii industriei cărnii și a subproduselor

de abator (piei b ute, oase, păr, mațe etc. etc. indemnându-i spre o adesiune pentru a înfăptui această genială idee a conducerii Uniunii Măcelarilor.

Industria Cărnii, ca și celelalte industrii, și poate chiar mult mai mult suferă în urma crizei economice-financiare, spune d. Kádár,

„Datorită de-a veni întru ajutorul industriașilor ajunși într-o situație atât de grea, ar fi, firește, a statului. Dar statul privește nepăsător sbuciumările noastre, nu ia măsurile ce se impun întru apărarea și încurajarea industriei cărnii, iar acordarea creditelor industriale întârzie mereu.

Uniunea Generală a Măcelarilor s'a gândit deci în primul rând la această situație deplorabilă a colegilor, când a hotărât reorganizare și pe teren financiar. Din acest motiv a lansat apel către membrii îndemnându-i să îmbrățișeze cu căldură ideea înființării „Băncii Măcelarilor“, a cărei datorie va fi să-i scape pe colegii din ghiarele cămătarilor fără suflet și să le ofere posibilitatea de a-și crea o situație suportabilă și mai omenească.

Necesitatea înființării Băncii Măcelarilor nu s'a simțit nicicând atât de mult ca astăzi. Scopul ei va fi ca din banii adunați să reformeze un capital considerabil, din care să poată dea apoi ajutoare, în formă pe împrumuturi cu condițiuni convenabile, tuturor acelor colegi, cari sunt într-o situație mai strâmtorată și astfel să-i salveze dela ruină, scopul ei va mai fi, să ia contact cu forurile competente, cu instanțele superioare ale statului, unde să arate în lumina adevărată importanța și situația branșei noastre și astfel să obțină dela instituțiile Statului credite cu condiții avantajoase pentru membrii noștri. Prin forța sa morală și materială să întărească temelile de existență ale actualelor Sindicate și Cooperative măcelărești, înjghebate cu multă trudă, ca apoi, împreună cu aceste din urmă, să poată veni în ajutorul colegilor nevoiași, acolo, unde va fi mai mare nevoia și într-o măsură după cum va pretinde situația dată.

Spre a ne putea realiza scopurile aceste nobile, însă, avem nevoie de concursul tuturor industriașilor măcelari, cari trebuie să-și dea singuri seamă de marea importanță a acestei acțiuni și prin semnări de acții să contribuie fiecare după puterile lui la izbânda cauzei comune, care, de fapt, este cauza proprie a fiecărui membru.“ etc.

Dupăcât vedem deci din relatarea

celor de sus, scopul înființării acestui institut financiar este bine definit: ajutorarea industriei cărnii și-a tuturor subproduselor ei; el va mai implini însă după părerea noastră și un alt rol nu mai puțin însemnat. Înunătățind situația industriașilor măcelari aceștia vor putea oferi prețuri mai bune crescătorilor de vite, lucru cu care se indeletnicește majoritatea populației noastre rurale, va contr-bui deci astfel în mod indirect la propășirea prăsirei și creșterii vitelor, lucru ce are deosebit de mare importanță în România, unde agricultura și viticultura ocupă primul loc de producțiune.

*

Că ideea înființării „Băncii Măcelarilor“ a prins o vedem din noul următor al „Revistei Cărnii“, unde o mulțime de adesiune și aprecieri se anunță, numai că unii, desigur cei mai de seamă, propun o foarte fericită inovație, cum este aceea a dlui Jacques Léwy administratorul delegat al societății IPA din București care propune înființarea unui institut financiar, care să îmbrățișeze nu numai industria cărnii, ci și aceia a subproduselor ei, adică a pieilor brute, industriei mațelor, oaselor, părului, etc. toate produse, cari reprezintă nu numai puțin valoroase părți ale animalului tăiat,

decât carnea, care din punct de vedere laic constituie obiectul principal al acestei industrii.

Ideile și una și alta sunt inovații a doi oameni de specialitate valoroși, realizarea lor însemnând din punct de vedere economic național un mare pas spre îmbunătățirea situație economice și spre progresul producțiunii. Trebuiesc deci realizate.

Traian Chirilă

Noul Director general al soc. de asigurare „Prima Ardeleană“

Dl. Ștefan Boer fostul director a societății, Prima Ardeleană din Cluj în urma hotărârii consiliului de Administrație ținut în ziua de 21 Aprilie a primit însărcinarea de director general al acestei societăți. Noul director general este de 16 ani în slujba numitei societăți și faptul că un român este în fruntea celei mai suportate instituțiuni de asigurare din Ardeal nu poate de cât să ne bucure. Ch.

Exagerări . . .

Când nu se ține seamă de necesitățile reale ale vieții economice românești

Acum când e la ordinea zilei chestiunea revizuirii tarifului vamal întocmit de guvernul trecut și care trebuia să intre în vigoare la 1 Aprilie. Acum, când vin oameni competenți și cu date reale scoase din practica vieții, își arată aberațiile acestui nou tarif vamal, care a pus taxe vamale nu de două ori mai mari cât a fost înainte pentru protejarea industriei interne, ci de 10 ori, de 12, de 15, de 18, de 40 și chiar de 165 ori mai mari, decât au fost vechile taxe vamale, atunci să nu spui sus și tare, că foștii guvernanți ai țării au săvârșit un adevărat atentat la viața tuturor păturilor sociale ale acestei țări, că ei sunt răspunzători pentru scumpirea vieții și de aceia trebuie trași la răspundere de acel guvern, care nu vede o vorba goală în cuvântul „democrației“ ci prin el înțelege protejarea intereselor marilor mulțimi.

Dar să fii la putere, și să vrei să protejezi numai interesele unui mic grup de industriași, dela cari deții acțiuni multe, să urci dela 40 până la 165 de ori taxele vamale pe o serie de articole de prima necesitate, numai ca să nu se mai aducă aceste

articole în țară, ca puținii fabricanții interni să-și poată urca prețurile la articolele lor, pe spinarea consumatorilor interni, ramași la discreția lor, asta înseamnă să-ți aranjezi pur și simplu afacerile personale și ale partizanilor tăi, făcând și impunând astfel de legi cari convin numai d-tale, dar cari sunt o povara insuportabilă pentru populație.

Așa în tariful vamal ce ni l'a lasat ca moștenire și ca dar guvernul liberal, au urcat de 3 până la 18 ori taxele vamale chiar pe unelte și mașinile agricole, de absolută necesitate pentru locuitorii satelor, bravii muncitori ai pământului.

Iată aci câteva date precise despre aceasta neiertală scumpire, consfințită prin lege de guvernul liberal:

Pluguri, grape, tăvălugi, cultivate-toare, rarițe, prășitoare complet montate precum și părțile lor, care costau la sută de kgr. lei 340 după vechiul tarif ar fi costat dela 1 Apr. lei 705 la sută de kgr. adică pentru un plug care cântărește circa 66 kgr. ar fi trebuit să se plătească o vamă de lei 462.

Sape, târnăcoape, greble, lopeți,

cazmale și alte unelte agricole, care costau la sută de kgr. după vechiul tarif lei 340 au fost impuse la o taxă vamală de lei 1005 suta de kgr. adică de *trei ori mai mult* de cât plăteau vamă, muncitorii agricoli până acum.

Mașini agricole de tot felul, care costau la suta de kgr. după vechiul tarif lei 340 au fost impuse la o taxă vamală de lei 1050 suta de kgr. ceea ce reprezintă o taxă vamală de *sase ori mai mare*.

Batoze de orice fel cu lungimea tobei până la 90 mm. care costau suta de kgr. după vechiul tarif lei 340 au fost impuse la o taxă vamală de lei 3000 sute de kgr. (!)

Mașinile de morărit de tot felul și orice părți din ele, care erau impuse la lei 340 de kgr. sub vechiul regim, au fost impuse la o taxă vamală de lei 2760 suta de kgr.

Foarfeci pentru agricultură, viticultură, horticoltură, tinichigerie și tuns oile care plăteau lei 540 suta de kgr. au fost impuse la lei 10.005 suta de kgr. adică la *circa 18 ori mai mult*.

Mori țărănești, cari plăteau o vamă de lei 140 la suta de kgr. au fost impuse prin noul regim vamal la lei 2100 suta de kgr. ceea ce prezintă o taxă vamală de *15 ori mai mare*.

Și atunci se impune întrebarea:

Oare câte batoze se fabrică în interiorul țării, sa să îndreptățești protejarea acestei producții interne, și să impiedici prin taxe vamale urcate, intrarea acestor mașini agricole în țară?

Interesându-ne la specialiști în aceasta materie, ni s'a spus ca în cursul anului trecut s'a fabricat în toata România numai 5 batoze, iar necesitățile țării au fost de 1200 batoze. Dacă dar în țară nu se produce atâta cât trebuie pentru muncile agricole, de ce dar se impiedică aducerea în țara de mașini agricole ieftine pentru o muncă rațională a pământului?

După ce se strigă de ani de zile, că marile exproprieri și improprietățile țărănilor, dacă a fost un mare act de curaj, de satisfacțiune pentru țărănimia română, — însă din punctul de vedere al producției agricole, această improprietățiune înseamnă o mare scădere a producției, de aceea guvernul cel nou, în frunte cu ministrul agriculturii d. Garoflid, voiește să pregătească țărănimia pentru o muncă mai rațională, mai înensivă a pământului, ca să mai crească producția de cereale, să mai crească exportul de grâne, să mai crească circulația de aur din străinătate în țară. Ori în aceasta direcție nu se lucrează, dacă se urcă taxele vamale cu 10, 18, 40 de ori la pluguși, grupe, prașitoare, sape, târnăcoape, greble, lopeți, mașini agricole de tot felul, batoaze, mașini de morărit, mori țărănești. Adică tocmai de ceea ce are nevoie mai urgent țaranul român, — să se impuie cu taxă mai împovărătoare la vama?

Unde e rațiunea, unde e logica, unde e îndreptățirea?

E de neînțeles, de ce actualii membri ai guvernului, nu poate să-și dea seama la moment de exagerările tarifului vamal, opere liberalilor, iar membrii vechiului guvern, sa fi fost atât de miopi, și să nu fie văzut nimic?

Și nu numai clasa țărănească este păgubită în interesele ei prin tariful vamal dela 1 Aprilie dar și micii meseriași și micii industriași. Căci pentru diferite unelte necesare meseriașilor, ca ciocane, topoare, pile, clește, cuțite, furculițe, catarame, zăbale taxele vamale au fost urcate de 10 până la 28 de ori mai mult de cât vechile taxe. Așa de bumbac pentru cusut, s'a scumpit la vama de 27 de ori cât a fost înainte.

Iată dar tot articole de prima necesitate pentru marea mulțime, pe cari guvernul l-a impus cu taxă vamale exorbitante, contribuind astfel la cumplita scumpire a vieții.

Ciudat este că până și pe arme de vânătoare, puști, cari nici nu se fabrică în țară, au fost urcate de 40 de ori de vechea taxă vamală adica dela 2680 lei la 100 de kgr. s'au urcat la 100.000 lei 100 de kgr. prin noul tarif. Ce scop a urmărit legiuitorul prin această scumpire a puștilor de vânătoare, dacă nu are să protejeze producția internă a unui asemenea articol?

În fine cel mai favorizat articol de guvernul trecut, fiindcă există o singură mică fabrică în țară care aparține unui Doctor liberal, este lama pentru aparate de ras, care au fost impuse cu o taxă vamală de 165 de ori mai mare ca cea din regimul de până acum.

Lucru ne mai pomenit. Să scumpește un articol de 165 de ori mai mult numai ca să protejezi un partizan, ca să suferă în schimb mii de consumatori, asta înseamnă ați bate joc de populația țării de dragul câtorva protejați ai regimului.

Înțelegem dar de ce, noul guvern a găsit nimerit ca prima reparațiune ce o datorește opiniei publice, e să înlătore tof ce în mod artificial scumpește și mai mult viața în țară pe de o parte iar pe de alta parte ne îndușmănește cu străinătatea.

Tot ce este exagerat în legi și în măsuri trebuie înlăturat. Numai așa să poate creia un minim de liniște în țară.

Reprezentanții Camerei de Comerț din București la Milano

La Milano, a sosit delegația „Uniunii Camerelor de comerț din România” conduse de d-nii Staicovici vice-președinte și Chistodorescu, director general al Uniunii. În gară au fost întâmpinați de reprezentanții autorităților italiene, ai târgului de mostre și ai Camerelor de comerț din Italia. Delegația română va rămâne aci pentru a vizita târgul de mostre și prin principalele Instituțiuni economice, fiind condusă de autoritățile locale și de atașatul comercial român.

ATENȚIUNE!

Reclama făcută în ziarul „ARDEALUL” este cea mai eficientă.

Un important congres la Cluj

Droguștii din Ardeal i-și vor manifesta doleanțele lor. O greșală de fact care credem că se va remedia. Examenul droguștilor... o imposibilitate. Chestiunea vânzării specialităților farmaceutice

Duminecă 2 Mai va avea loc în localul Camerei de Comerț din localitate un mare congres al droguștilor din Ardeal și Banat pentru a se constitui într'un sindicat pentru a-și susține doleanțele lor.

Ca și alte ramuri de comerț, droguștii au simțit nevoia de a se strânge într'un manunchiu pentru ca solidar să poată și mai bine munci pentru apărarea drepturilor lor și intereselor de breaslă.

O procedare greșită

Trebuie să remarcăm de la început că droguștii de dincoace de Carpați au procedat greșit și anume au căutat să se organizeze într'o uniunea distinctă de cei din celelalte provincii. Credem că această desolidarizare de ceilalți colegi de a-ilor va fi remediată cu atât mai mult cu cât este știut că cu cât vor fi mai mulți în Uniune și vor reprezenta toate regiunile țării, cu atât țelul cel urmăresc va fi mai ușor de atins.

O măsură care periclutează multe interese

Este aceia a examenelor la care sunt impuși conform noii legi a farmaciilor. Astfel droguștii care are drepturile lor câștigate de 20—30 ani de când au și comerțul lor propriu sunt nevoiți de a da examene de specialitate.

Măsura aceasta nu a făcut altceva de cât să nemulțumească sutele de droguști din Ardeal, ei înțelegând ca să fie supuși acestui examen noii și tinerii droguști. În adunarea de Duminecă a congresului ei vor căuta de a alcătui un memoriu pe care îl vor înainte celor în drept pentru a cere modificarea acestei măsuri.

Intre farmaciști și droguști

În afacă ds alte chestiuni ce se vor desbata la congres este și aceia a vânzării specialităților farmaceutice. Se știe că prin noua lege a farmaciilor li s'a luat dreptul droguștilor de a vinde specialități farmaceutice, fapt care i-a nemulțumit.

Tot în congres se va examina această măsură și se va hotărâ ce trebuie sa facă droguștii față de această tendință a farmaciștilor de a acapara tot.

Dax.

Exportul agricol din Iugoslavia

Belgrad. — După datele camerelor de comerț și a asociației exportatorilor. Iugoslavia va exporta dela începutul lui Septembrie 1925 și până la sfârșitul lui August 1926 mărfuri în valoare de 10 miliarde dinari. Din acestea revine agriculturii circa 60 la sută, industriei lemnului și pădurilor 15 la sută, industriei miniere 8.7 la sută tuturor celorlalte industrii 16 la sută.

Oficiul agricolă dă următoarele cifre asupra fiecărui produs în parte. Grâu și făină vor fi exportate într'o cantitate de 40.000 vagoane în valoare de un miliard dinari, mazăre 5.000 vagoane în valoare de 100.000.000 dinari, opiu 150000 kg. — 150.000.000 dinari, hameiu 2,500.000 kg. — 168.000.000 dinari tutun 16 milioane kc. în valoare de 500.000.000 dinari, urmează încă și alte produse în cantități mai mici.

Negustorii de fructe exportă produse în valoare totală de 242000000 dinari. Primul loc îl ocupă prunele uscate cu 4.140 vagoane în valoare de 196.000.000 dinari. Apoi vin prune proaspete într'o cantitate de 800 vagoane în valoare de 12 milioane dinari, 600, vagoane mere valoare de 12 milioane dinari.

Podgeriile exportă produse pentru 59.000.000 dinari.

gospodăriile pentru creșterea vitei iau parte la export cu aproape 2 miliarde dinari 20 la sută. Vor fi exportate 30.000 cai, în valoare de 120.000.000 dinari, 150.000 vite albe în valoare de 600.000.000 dinari 100.000 oi în valoare, de 230.000.000 dinari, 400.000 mici animale demnstice în valoarea de 160.000.000 dinari, păsări în valoare 48.000.000 dinari, unt și brânză pentru 50.000.000, dinari, 3000 vagoane ouă — 630.000.000 dinar., etc.

Industria agricolă exportă produse în valoare de 676.000.000 dinari și cari sunt, carne 15.000.000 kg. în valoare de 300.000.000 dinari, cânepă și produsele ei 15.000.000 kg. în valoare de 168.000.000 dinari, piei tăbăcite și prelucrate 700.000 kg. în valoare, de 55.000.000 dinari, 9.000.000 kg. de zahăr în valoare de 37.000.000 dinari 50000 kg. mătăsă brută în valoare de 30.000.000 dinari, gogși de mătăsă în valoare de 20.000.000 dinari etc.

Abonați „ARDEALUL”

Produsele FABRICII DE BERE CZELL din Cluj -- Mănăstur:

bere albă „URSUS” bere albă specială „URSUS” -- EXTRA bere neagră din malț dublu HERCULES se capătă pretutindeni!

„CRISTAL” VOPSEȘTE CLUJ și CURĂȚĂ Telefon No. 500.

Congresul Uniunii Patronale Alimentare din România

Delegați din 25 orașe participă la congres. — Pentru schimbarea sistemului de a se percepe taxe și impozite dela restaurante, birturi, etc. Situația restaurantelor dela gări și dela stațiunile balneare.

Târgu-Murăș. — Luni a început la Târgu-Murăș, congresul tuturor Hotelierilor, Restauratorilor, Cafegiilor, Cofetarilor din țară, reuniți în marea Uniune Patronală Alimentară din România „Upar”.

Congresul ține trei zile.

Ministerul de interne a fost reprezentat de D. Director general dela interne, Modolea.

Uniunea cercurilor industriale din țară e reprezentată de d. Enăchiță Georgescu, iar Uniunea cercurilor comerciale prin d. C. I. Doicescu Camerile de Comerț prin d. Rusu, președintele Camerei de Comerț din Tg.-Murăș.

Printre congresiști remarcăm:

L. M. Leutey, președintele Uniunii (București), Aurel Lazar Decei, președintele secției din Cluj, Turi Elemer, secretar general dr. Dominic Rațiu, juristul Uniunii, Iosif Breiner, Nagy, Neo., Franc. Heimlich (Cluj).

Din Oradea: Zoltan Fahndrich, președintele Sindicatului local.

Timișoara: Carol Somogyi, Bela Kemay, Imre Fabian, Nuber Ion.

Orșova: George Szegetseky.

Târgu-Murăș: A. Schweitzer, președintele Secției locale, Albert Bürger, Iuliu Lazar, Stefan Papolay, Adam Vass, Albert Veress, V. Bonfert, L. Buduny, Antal Ritu, Hajdu Domokos, Olah Ferencz, S. Kohn, Toffalusi Sándor, Lőte Lazar, E. Lederer, Dan I.

Reghinul Săsesc: Klass Emil, H. Schneider, Felix Schupiter, Vasile Boariu, Andrei Molnar, Iosif König, Friedrich Hahn, Carol Stupjar, I. Theil.

Brașov: Mihai Miess, S. Reichenberger, G. Rothenbacher G.

Făgăraș: Grig, Cazan, Mihai Csiki, Martin Weber.

Sf. Gheorghe: Ion Pasca.

Gheorgheni: Rudolf Laurentz, Andor Kricsa, Victor Laurentiu.

Medias: I. Heirer, Daniel Kartman, Schuhmeister Gábor, H. Lapka, Er. Walter, I. Meisinger.

Sighișoara: Iuliu Kuhn, Iohn Mihali.

Sibiu: Augustin Rachek, Kenzel Ferenc.

Bistrița: Gustav Schneider, Frj Braedt, Gustav Harteli.

Deschiderea congresului

Dl. Leutey deschide congresul în calitate de președintele al Uniunii Patronale Alimentare din România. D-sa arată că în același timp cu acest congres românesc, are loc la Paris un congres internațional al aceleiași branșe, la care participă peste 600 de hotelieri din toată lumea. Noi nu suntem reprezentați acolo fiindcă n'avem ce arăta. Suntem slabi, branșa noastră a decăzut așa că noi n'am putea arăta de cât ruinele noastre. Să sperăm că va începe o eră nouă și pentru noi.

După deschiderea congresului a avut loc solemnitatea disingerei cu decorația: Meritul Comercial și In-

dustrial cl. I. la doi congresiști; Zoltan Fahndrich, proprietarul hotelului Rimanofi și cafenelei Royal din Oradea și Carol Somogyi proprietarul hotelului și cafenelei Metropol din Timișoara.

Reprezentantul Ministrului de Interne decernând aceste decorații a felicitat pe cei doi congresiști. Dl. Modolea a spus că răsplata ce se acordă acelor care se disting în această branșă să fie un exemplu și o incurajare și pentru ceilalți colegi.

Dl. Rusu președintele Camerei de Comerț spune: Camera e gata să ia asupra ei multe din desideratele acestui congres fiindcă numai printr-o regrupare a tuturor Asociațiilor Comerciale și Industriale se va putea face un bloc puternic care să abroge ce este rău și să îndrepte ce se poate îndrepta.

Dl. Enăchiță Georgescu președintele Uniunii cercurilor Industriale din București arată că la toate congresele Uniunii Patronale Alimentare a fost să participe unde se desfășurăm discuții largi pe chestiuni de ordin general și la acest congres se va discuta cum să se înlăture măsurile vexatorii pentru clasa comercială care dacă e gata să plătească impozite statului dorește însă ca acestea să se facă în mod echitabil iar nu să apese prea mult pe unii și să beneficieze alții. Rugăm pe Dl. Modolea delegatul Ministerului de Interne să arată la forurile competente ca să se înlăture odată impozitul pe cifra de afaceri și pe lux.

Dl. Doicescu delegatul Uniunii Cercurilor Comerciale din România și membru al Camerei de Comerț din București propune să se trimească o telegramă Regelui Ministerului de Interne, de Finanțe, de Comerț și Industrie, cerând soliciținea lor pentru desideratele acestui congres.

Dl. Leutey mulțumește reprezentanților Presei că au venit să urmărească desbaterea acestui congres și îi roagă să trateze problemele la ordinea zilei cu înțelegere.

Mai are vre un rost impozitul pe consumație?

În ședința de Marți d. m. au salutat congresul trimitii Asociației brutarilor, aceia a tãmparilor și a pantofarilor din Tg.-Mureș.

Președintele congresului Dl. Leutey face apoi o luminoasă expunere asupra punctului I. din ordinea de zi: impozitul pe lux.

Dela război încoace impozitul acesta pe lux sau taxa pe consumație este singurul impozit de care loată lumea se miră, despre care și Dnii Miniștri declară că trebuie desființat și totuși rămâne în vigoare. Ori taxa aceasta pe consumații apasa în prima linie mulțimea săracă. E o taxă vexatorie, antidemocratică și încă lovește în mica burghezie, în funcționarii Statului ca și în funcționarii particulari în ofițeri. Căci cine mănâncă la restau-

rante sau birturi? În marea majoritate acei care nu au căminul lor propriu, gospodăria lor, cari sunt avizați la mănucarea din restaurante. Cei bogăți mănâncă acasă. Ei bine aceștia sunt scutiți pe taxe pe alimente. Ei pot cumpăra la un magazin de coloniale și delicatose lucrurile cele mai scumpe, icre moi, șuncă și dacă le duce acasă, nu plătesc taxa de consumație, în schimb funcționarul sărac care mănâncă la restaurant, e destul să comande o mămăligă modestă și e imediat încărcat de această taxă pe alimente. Vedeți dar cât de nedreaptă e aceasta așa zisă taxă pe lux. A mânca strictul necesar este un lux? Și notați bine că impozitul acesta pe lux aduce statului un venit ridicol asta numai fiindcă restaurantele și birturile sunt impuse cu această taxă. Mult mai rațional ar fi ca acest impozit de 10, de 6 și de 3 la sută să se perceapă mai curând la vamă când se aduce din străinătate curmale, mășline, stafide, smochine, banane, cutii de sardele sau să se perceapă această taxă la locul de producție, la Fabricile de ulei, de pastă făinoasă și alte alimente. Acolo să se perceapă o taxă. Este însă ridicol să se pue taxe la restaurant și pentru legume, pentru ceapă, salată. Să se pue un bir pe toată lumea iar nu tocmai cei bogăți să fie scutiți.

Am avut privilegiul să vorbesc în privința acestui impozit cu fostul Ministrul de Finanțe Dl. Vintilă Brătilu. Și d-Sa a recunoscut că e o taxă vexatorie. Dar a cerut timp de gândire ca să o înlocuiască cu altă taxă. Și actualei conducător ai Departamentului Finanțelor recunosc că e o taxă vexatorie nedreaptă dar e declară că nu o pot înlătura pentru un simplu ordin ci e nevoie de o lege specială.

Mai e și taxa pe muzică, taxa pe țigani, care este nedreaptă. Cum să se înglobeze cântarea țiganească în seria spectacolelor în același rând cu opera și cu cinematografe.

Să nu se mai limiteze ora de închidere

O vie discuție a strănit punctul al doilea din ordinea de zi asupra orei de închidere a localurilor publice. Cel dintâi a luat cuvântul:

Dl. C. Somogyi (Timișoara): 8 ani au trecut dela război și totuși a rămas în picioare măsura din timpul războiului de a se fixa ora de închidere pentru localurile publice între ora 1 și 2 noapte. În timpul războiului a mai avut un rost această măsură când trebuia să se facă economie cu luminatul cu încălzitul cu articolele de consum. Dar acum există din toate în chip suficient rugăm dar că Dl. reprezentant al Ministerului de Interne să intervie ca să se schimbe această măsură. Să se se închidă la ora 3 iar dacă o petrecere banchetă va cere prelungirea orei de închidere să nu fim obligați a plăti 300 Lei

ci numai 25—50 Lei. Sunt cazuri când câțiva oaspeți mai vor să petrească și după ora de închidere. Dar ceia ce consumă ei după această oră nu face suma de 300 Lei cât cere Poliția ca să se plătească pentru prelungirea orei de închidere.

Iosif Breiner Cluj: Odată ce am intrat în normal nu înțelegem de ce se menține o rămășiță a războiului care este numai o piedică și produce pagube simțitoare branșei noastre. De regulă când dispăre o cauză trebuie să dispară și efectul. Lipsurile din timpul războiului motiva ora de închidere timpurie dar acum numai e nici un motiv pentru aceasta restricțiune care aduce serioare pagube restauratorilor și cafegiilor. Cere și Dsa ca până la 3 dimineață să fie deschise restaurantele și cafenele.

Dl. Fahndrich Oradea Mare. Arată cum sunt stările la Oradea Mare în ce privește ora de închidere. Fiind în acest oraș starea de așediu dl General a stabilit ora de închidere la ora 1, fiindcă opinia D-sale este că e mai bine ca lumea să se culce mai de vreme. Având tot respectul pentru opiniile.

D. General dar fiecare se întrebă de ce fiind că un Dl. General crede ca oameni să se culce mai de vreme să se închidă de aceea toate restaurantele cafenelele așa de curând când ordinea în oraș nu este turburată cu nimic.

La cafenelele de regulă toate pregătirile se fac în vederea consumației de seară și de noaptea mai ales când lumea ese dela Teatru. Pentru această ținem noi personal numeros și ne aprovizionăm cu toate celea necesare. Dar la ora 9 seara consumația e de regulă foarte slabă începe cu o cafeluță.

Nu mai apoi lumea începe să se distreze și să consume cu cât intrăm în noapte când teatrele se închid. Dar dacă la ora 1. trebuie să se închidă cafenele atunci consumația să reducă. De aceea rog pe reprezentantul Ministrului de Interne ca să intervie pentru prelungirea orei de închidere.

Dl. Leutey declară că și prezidiul Uniunii va face demersurile necesare în această direcție. Înțelegem ca leul să se ridice ar trebui să nu ne dedăm la petreceri lipsitoare dar în același timp trebuie de luat în considerare și faptul că e bine ca banii să circule. De ce să fie împedecatul omul bogat să și dea din surplusul lui de avere în petrecere. Dacă nu i-se dă voie să o facă pe față, el e face atunci în mod clandestin. în localuri închise. Și atunci profită numai câțiva particulari dar așa profită și statul când consumația se face în restaurante și cafenele după ora 1. În Franța și America în cele mai multe orașe localurile sunt deschise toată noaptea acolo autoritățile au înțeles că este bine să circule banii din prisosul acelor care dispun.

Taxă către stat și taxe către comună.

Dl Aurel Lazar Decei Cluj. Se ocupă de a treia chestiune la ordinea zilei, taxele comunale ce au de plătit hotelierii și restauratorii pe lângă taxele cele grele către stat. Sunt insuportabile pentru restauratori atâtea taxe. Așa trebuie de plătit o taxă către comună pentru chiriile ce le plătim pe localuri. Nu înțelegem de ce suntem impuși din partea comunei tocmai cu o cifră

maximă de dare care se urcă adesea dela 20 la 30 la sută.

Di Leautey arată că la București această taxă este numai de 15 la sută deși acolo comuna are nevoie de mai mulți bani dentru întreținerea orașului.

Legea speculei

S'a luat apoi în discuție chestia legii speculei, despre care de ani zile se tot arată că este rea că nu și-a ajuns de loc scopul a efinei traiul, dar este un mijloc bun pentru organele fiscului de a tot suspecta și șicana pe restauratori și cafegii. In senzul acesta au vorbit dnii Fuhndrich, Rotenbacher și alți delegați din Sibiu și Mediaș.

Halui restaurantelor dela gări.

Di. președinte Leautey se ocupă apoi de plângerile înaintate președintelui de către restauratorii dela gări, cari sunt obligați să semneze contracte în condiții foarte grele care cuprind clauze ca aceea că Direcție C. F. R. poate anulă ori cât contractul dacă găsește ceva ce nu-i vine la socoteală. Restauratorii din gări cer ca o comisie de arbitri să decidă în asemenea cazuri cine are dreptate iar nu căile ferate să fie și contractantul și judecătorul. Apoi obligația de a se da o reducere de 40 la sută funcționarului dela C. F. R. care mânăncă la restaurantele dela gară este încă o măsură care aduce serioase pagube restaurantelor dela gări punându-i în imposibilitate să realizeze vre-un profit căci vin funcționarii dela C. F. R. și vor să beneficieze cât mai mulți de acesta reducere de 40 la sută. Și la aceasta reducere de 40 la sută se mai adaugă încă 10 la sută dare pe lux și chiriile exorbitante și atunci veți înțelege de ce restaurantele dela gări sunt într-un hal fără de hal fiindcă nu-i convine restaurantului să mai investească bani pentru o întreținere model a acestor localuri.

Prețurile maxime în localitățile balneare

S'a luat apoi în discuție plângerile restaurantelor dela localitățile balneare. Aceștia arată că prin fixarea prețurilor maxime pe alimente Ministerul de Interne nu lasă ca restauratorii să câștiga mai mult decât 30 la sută din valoarea alimentelor. Dar în același timp obligă pe restauratori ca funcționarii Statului să se bucure de o reducere de 30 la sută și restaurantele din stațiunile balneare. Cu alte cuvinte cu o mână acordă cele 30 la sută și cu cealaltă ia acest beneficiu de 30 la sută.

D. Aurel Lazar Decei spune următoarele:

Ne-am intrunit de atâtea ori în congres și de sigur că ați constatat și Dv, ceia ce constat eu acum că în fiecare an repetăm la congres aceleași plângeri și doleanțe, dar fără să ne ajungem scopul. Cerem să fim mai puțin șic nați și suspectați de organele fiscului, să se schimbe odată sistemul de percepere a impozitului pe cifra de afaceri, să se abroge odată legea asupra speculei.

Și când știm că numai dela gu-

vern poate porni aceasta schimbare în favoarea noastră, e de sine înțeles că trebuie să luăm contactul cu guvernul.

Se întâmplă să am și eu fericirea să număr câți-va prieteni în actualul guvern. Mi-am luat voie să atrag atențiunea acestora asupra importanței mișcării noastre legitime. să apelez la sprijinul lor, și cu bucurie vă pot spune că m-am putut convinge că nu numai eu am prieteni în acest guvern, ci D-voastră toți împreună cu mine, întreaga noastră branșă.

Rămâne dar să nu ne perdem timpul, și să negrăbim a preciza cât de curând, propun chiar în acest congres să precizăm într-un memoriu cererile noastre, și într-o delegațiune să prezentăm acest memoriu fiecărui ministru de resort de care se ține doleanțele noastre.

Să batem fierul cât e cald. Să nu slăbim sforțările noastre până nu dobândim acum ceva pozitiv, pentru ca la congresul nostru viitor să putem arăta că în fine am obținut rezultatele practice prin demersurile noastre.

Guvernul trebuie să fie seamă și va ține că suntem o forță organizată atât prin votul nostru, cât și prin impozitele de milioane ce plătim statului.

Trebuie să facem acum un demers energetic, înainte de alegeți, și vă asigur că vom izbândi, că vom întâlni la sferile conducătoare multă bună voință și dorință serioasă de a ne implini cererile.

Cu aceasta s'a sfârșit prima zi a congresului după care a avut loc un mare banchet le hotelul Transilvania.

L. P.

PALAIS DE DANSE

Cafenaia „PALACE“

Proprietar
ALEXANDRU BREINER

Program senzațional

in Aprilie

In fiecare seara de la ora 10¹/₂

The 3 Morgan's 3!

The best Acrobatic stepp dan cers of the World

Stok Steffi Emmi Bonoment
Elena Jarnof

Andre and Elly — Duci Csengery

Gaál Lilly

English dans and Song

Halász Bandi — Kitty Georgiu

După reprezentație Jazz-Band!

Abonați Ardealul

Spre înfăptuirea unei frumoase opere naționale

In curând se va începe construirea marelui cămin de ucenici. — In viitor 400 ucenici români va învăța meseriile și vor mări numărul meseriașilor români. — Lansarea de liste de subscripție.

Problema românizării orașelor în orașele ardelenesti este o chestiune de stat și datoria lui este de a ajuta instalarea elementului românesc în orașele ardelenene unde vechia stăpânire nu numai că nu-lăsa așa voie dar căuta și este ruina lor prin mijloace destul bine cunoscute.

Nu mai departe putem cita hotărârile consiliului comunal din Turda care acum 20 de ani au decis că „valahilor“ l-e este interzis de ase așeza la orașe. Acum după după 7 ani de unire când populația românească a orașelor ardelenesti este formată din intelectuali și funcționari, statul simte nevoia de a avea și o clasă de meseriași industriași români ajutând tinerile alăstare Române de la sate de a-și lua un meșteșug. Dar tinerii dela sate s'au lovit de un inconvenient. Nu aveau cămiuri de ucenici și nu puteau concura cu copiii minoritarilor care sunt de la oraș știind că meseriașii preferă pe ucenicii care au masa și casa asigurată.

Ce sa făcut la Timișoara

In această privință orașul Timișoara este primul oraș ardelen care a priceput această mare operă deromânizare a orașului și a da tinerilor români de la țară o meserie.

Încă de acum 5 ani s'a făcut 4 mari cămiuri de ucenici unde se adăpostesc 500 ucenici români și care cămiuri sunt alimentate de fondurile cinematografelor municipale.

Se începe construirea unui mare cămin la Cluj

În zilele acesteia comitetul de inițiativă format din membri al Camerei de Comerț din localitate și alți oameni de bine sau intrunit pentru a hotărâ construirea marelui cămin de ucenici.

Până acuma comitetul dispune de suma de 2 100.000 lei și se va

vinde o casă situată în str. Regală și donată de minister cere este evaluată la suma de 1 milion lei. Deci căminul are un fond de construcție de 3.100.000 lei.

Locul unde se va construi noul cămin să hotărât și în primăvară este temeiile ve vor începe, și va fi construit pe terenul fost vechiul cămin de ucenici din calea Moșilor.

Noul cămin va dispune de camere spațioare și de tot confortul cerut de timpurile actuale și va adăposti 300 de ucenici.

Mai sunt nevole de noi fonduri

După cum se crede până acum construcția noulur cămin va costa 4 milioane lei.

Avânduse un fond inițial de 3100000 lei, mai este nevoie de 900.000 lei putem construcție urmând de a se crea noi fonduri pentru echiparea și mobilarea marelui cămin.

In acest scop comitetul de inițiativă valauza în curând niște liste de subscripția la care credem că va subscrie toți industriași și comercianți și toți oameni de bine.

Făcând socoteală că noul cămin va adăposti 300 de ucenici și vechiul cămin adăpostește 100, în viitorul apropiat 400 de ucenici români va învăța meseriile și va îngroșa numărul redus al românilor de la orașe.

N. F.

Plicuri eftine furni-zează numai

B O R O S

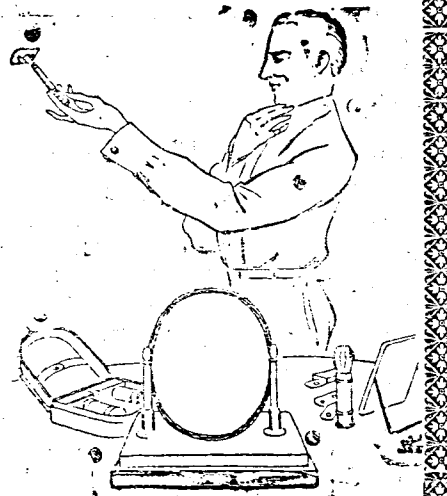
Reg. Ferdinand 2. — Telefon 0-83

Citiți Lemnul

Barba netedă și gulerul curat

sunt privilegiul societății elite și moderne de astăzi! Dacă cumpărați un aparat de ras de I-a calitate „Unicum“ și 10 lame „Unicum“ pentru 180 lei, vă bărbieriți pentru 3 lei în zece minute.

Mare asoriment de pie-se și aparate de ras la Fiul lui Matia Kun Cluj, Calea Victoriei No. 2

Telegrame: Gépgyár TELEFON: 148

Turnătorie de fier și fabrica de mașini din Cluj, S. A. Str. CHINTĂULUI 18 (fost Kajántői-ut 68)
Fontă, tevi de presiune, minghinele paralele, potcoave de cizme, colți depotcoave, transmisiuni.

„PRIMA ARDELEANA“

Societate Anonimă de Asigurări Generale Cluj.

CONVOCARE.

Domnii acționarii al „Primei Ardeleane“ Societate Anonimă de Asigurări Generale, se va invita prin aceasta la

a XIV-a adunare generală ordinară

care se va ține la 9 Mai 1926 orele 12 a. m. în birourile societății din Cluj, Piața Unirii No. 8, pe lângă următoarele

ORDINE DE ZI:

1. Deschiderea adunării, numirea secretarului și a doi verificatori;
2. Raportul Consiliului de administrație asupra gestiunii anului 1925 și raportul Comitetului de cenzori;
3. Aprobarea bilanțului, a contului profit și pierdere și descărcarea Consiliului de administrație și a Comitetului de cenzori;
4. Alegerea unui consilier pe un period de un an;
5. Retribuția canzozilor;

Acționarii, cari doresc a lua parte la această adunare, sunt rugați a-și depune acțiunile și eventualele documente de plenipotență la casieria societății, sau la banca „Albina“ Sibiu, dâna la 6 Mai 1926.
Cluj, la 21 April 1926,

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE.

Activa		BILANȚ GENERAL		Pasiva	
		Lei	b.		
Cassa — — — — —	1473334.53			Capital societar — — — — —	1000000.—
Depuneri — — — — —	14793120.17	16266454.70		Fondul statutar de rezervă — — — — —	1000000.—
<i>Efecte:</i>				Fondul de pensuni — — — — —	3067567.02
Efectele societății — — — — —	5168094.50			Fondul pentru amortizarea imobilelor — — — — —	500000.02
„ fond de pensuni — — — — —	477183.30	5545278.80		Rezerva creanțelor dubioase — — — — —	250000.—
Imobile — — — — —		16676876.61		<i>Rezerve tehnice:</i>	
<i>Imprumuturi:</i>				a) la ramura Incendiu — — — — —	13813465.41
Ipotecare și de cont curent — — — — —	7667540.80			b) „ „ Efracție — — — — —	525384.20
Diversi debitori — — — — —	2124805.80			c) „ „ Grindină — — — — —	483812.—
Societăți de asigurare — — — — —	646084.90			d) „ „ Viață — — — — —	36114046.—
<i>Depozitul de rezervă al reasiguratorilor:</i>				e) „ „ Accidente — — — — —	1439813.—
a) la ramura Elementară — — — — —	9398310.23			<i>Desbăgubiri încă nelichidate:</i>	
b) la ramura Viață — — — — —	11632822.—			a) la ramura Elementară — — — — —	2324029.11
c) la ramura Accidente — — — — —	1122113.47	22153245.70		b) „ „ Viață — — — — —	1052047.—
Agenții principale și agenți — — — — —		22521024.14		c) „ „ Accidente — — — — —	232000.—
				Interese transitoare — — — — —	21215.—
				<i>Societăți de reasigurare:</i>	
				a) la ramura Elementară — — — — —	8438941.72
				b) „ „ Viață — — — — —	8865886.05
				Dividende neridicate — — — — —	60675.—
				Diversi creditori — — — — —	2554579.54
				<i>Beneficiul net:</i>	
				Report din anul 1924 — — — — —	103665.48
				Beneficiul anului 1925 — — — — —	2498084.09
					2601749.57
					93346311.45
		93346311.45			

Pt. director general: Ștefan Boer m. p.

Cluj, la 31 Decembrie 1925.

Pt. contabilitate: Dr. Ioan Crețu m. p.
director executiv.

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE:

Vasile Goldiș m. p. Ioan I. Lapedatu m. p. Teodor Gergely m. p. Dr. Oct. Russu m. p. Petru Dragits m. p.
președinte Al. A. Romalo m. p. Ladislav Bocsány m. p. Dr. Teodor Mihali m. p. Emeric Balaban m. p.

Revidiat și aflat în consonanță cu registrele societății

COMITETUL DE CENZORI:

Constantin Popp m. p. preș. Iosif Bethlen m. p. Aurel Ciortea m. m. Dr. Nicolae Schiau m. p. Dr. Enea Papiu m. p.

Sticlărie și porțelan

geamantane pentru călătorie și
gente de piele pentru doamne,
mai ieftin cumpărați în

Magazinul „PARISIEN“
Cluj, Calea Reg. Ferdinand 12.

MARE ASORTIMENT DE
RAGLANE, SI HAINE DE BĂRBAȚI
ȘI COPII LA

M. Neumann

CLUJ
Piața Unirii 14.

Banca de Agricultură și Cassa de Economic S. A. CLUJ

ACTIV

Contul Bilanț General la 31 Decembrie 1925.

PASIV

	L e i	bani	L e i	bani		L e i	bani	L e i	bani
Casa în număr — — — — —			11,280.088	60	Capital social — — — — —			10,000.000	—
Disponibil la bănci — — — — —			6,960.366	63	<i>Rezerve:</i>				
Hârtii de valoare — — — — —			79.953	—	Fond de rezerve — — — — —	2,300.000	*—		
Cambii — — — — —			63,320.660	12	Rezerva pentru dubioase — — —	1,000.000	—	3,300.000	—
Debitori — — — — —			65,789.589	71	<i>Fonduri:</i>				
Garanții — — — — —			13,470.000	—	Fond de pensuni — — — — —	350.000	**—		
<i>Imobile:</i>					Fondul de ajutor pt. funcționari inițiat cu ocaziunea îndeplinirii 30 ani în serviciu a dlui Dir. Gen. H. Iuliu Ferenczy — — —	56.000	—	406.000	—
Cluj Piața Unirii 6. — — — — —	889.610	30			Depuneri — — — — —			115,792.806	75
Casa sucursalei din Dej — — — — —	50.000	—	939.610	30	Creditori — — — — —			10,192.356	23
Valori de incasso — — — — —	6,779.745	01			Reescont — — — — —			3,887.469	33
Instalațiunile amortizate de deplin —					Garanți — — — — —			13,470.000	—
					Dividende neridicate — — — — —			122.320	50
					Valori de incasso — — — — —	6,779.745	01	1,882.960	—
					Transitori — — — — —			2,786.355	55
					Profit net — — — — —				
			161,840.268	36				161,840.268	36

CREDIT

BCU Cluj / Cassa de Economie Cluj

Contul de Resultat

DEBIT

	L e i	bani	L e i	bani		L e i	bani	L e i	bani
<i>Cheltuieli:</i>					Profit reportat din 1924 — — — — —			146,311	97
Leafa și indemnizația de chirie a directorilor, funcționarilor și celorlalți, angajați, cheltuieli de poștă și telegrame, de anunțuri, de drum, de gestiune și tot felul de cheltuieli			3,538.567	55	Venitul net din interese, proviziuni și alte beneficii — — — — —			6,609.610	31
Impezițe și taxe — — — — —			361.012	38	Venitul imobilelor — — — — —			271.055	70
Transcrierea la fondul de dubioase scutiță de impozit conform, legilor de vigoare — — — — —			400.000	—	Incassat din bretențiuni scăzute —			58.957	50
<i>Saldo ca profit net:</i>									
Profit reportat din 1924 — — —	146.311	97							
Profit net din anul 1925 — — —	2,640.043	58	2,786.355	55					
			7,085.935	48				7,085.935	48

Cluj, la 31 Decembrie 1925.

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE:

Pentru contabilitate:
Ludovic Bărán (ss)
director de gestiune

Iosif Fodor (ss)
director general substituit
Iuliu Ferenczy (ss)
subpreședinte dir. gen.
contele Vasile Teleki (ss)
președinte
Dr. Elemér Óvári (ss)
copreședinte
C. G. Costa Foru (ss)

Christu Simionescu (ss)
Wilhelm Hienz (ss)
Iacoa Mendl (ss)
Dr. Francisc Nemes (ss)

Leon V. Sculy Logotheti (ss)
Ludovic Ungar (ss)
Dr. Maurițiu Wertheim (ss)
văd. baron Nicolae Wesselény (ss)

Am comparat acest cont de bilanț bu registrele comerciale și l'am găsit întocmai.

Cluj, la 26 Februarie 1926.

Dr. Francisc Bene (ss)
censor
Dr. Iuliu Ilyés (ss)
censor
Dr. Iuliu Toșa (ss)
censor președinte
John D. Paton (ss)
censor
Desideriu Bergner (ss)
centrhor

PIAȚA ECONOMICĂ ȘI FINANCIARĂ

Cereale

Grâu: 87.000 lei vag.
Porumb: 65.000 lei vag.
Orz: 57.000 lei vag.
Ovăș: 58.000 lei vag.
Săcară: 68.000 lei vag.

Vite

Vite 24—22
Porci 32—48
Vișel de lapte 34

Petrol și derivate

Prețurile au fost:

Țițeiul cotează 28.100—28.300 lei
wagonul de Bușteni și Băicoiu ușor
și 22.900—23.000 lei, cel de Moreni
neparafinos.

Benzina ușoară e cerută la 10.20
lei kgr. loco fabrică fără taxe și oferită
la 10.30 lei kgr.

Benzina grea e cerută la 7.10 lei
kgr. loco fabrică fără taxe și oferită
la 7.15 lei kgr.

Petrolul lampant este cerut la 2.90
lei kgr. loco fabrică fără taxe și
și oferit la 3.00 lei kgr.

Motorina este cerută la 1.90 lei
kgr. loco fabrică fără taxe și oferită
la 2.— lei kgr.

Păcura este cerută la 1.50 lei kgr.
loco fabrică fără taxe și oferită la
1.55 kgr.

Uleiurile CFR. se găsesc la 5.15
lei kgr. loco fabrică fără taxe.

Uleiul regal e cerut la 7.30 lei
kgr. loco fabrică fără taxe, OO a
8.30 lei kgr. și cel OOO la 11.20
lei kgr. loco fabrică fără taxe.

Fierărie

Cositor lei 340—335.
Compoziție dela 10 la 80 la suță,
conținut garantat de cositor lei
46—295.

Plumb lei 44—48.

Zinc lei 4—55.

Antimoniu lei 100.

Aramă lei 105—135.

Alamă lei dela 103—130.

Tablă neagră dela 05—140 mp. lei
21—14 —.

Tablă neagră de acoperiș dela Nr.
16—Nr. 22 lei 21—50.

Tablă galvanizată dela Nr. 18—Nr.
22 lei 30—32 pe kgr.

Tablă albă dela 90 libre la 216
lei 1500—3350.

Fer: în bare lei 10—60.

„ beton lei 10—60

„ cornier lei 10—70

„ balot 12.50

Țevi de gaz: negre dela 24—350 lei.

Țevi galvanizate ca mai sus, cu
40 la suță adaus.

Spirtoase

Spirț engros 46—50 lei.

Vin 17—35 lei.

Manufactură și Textile

Zefir m. lei 42—222

Batist m. lei 45—135.

Mătasă m. lei 600—1700.

Pânză m. lei 39—100.

Ciorapi de bumbac lei 26—35.

Ciorapi de ață ldi 80—90.

Ciorapi de fildecos lei 85—150.

Mănuși de ață lei 30—100.

Coloniale

Cafea Rio 118—120.
„ Maragojip 240—60.
„ Salvador 185—195.
„ Portorico 165—170.
Orez Rangoon 22—50.
„ Japonez 28—.—
Cacao Corf. 72.
Lămâi per ladă 850
Ceai Moning 130, O. P. 220—30.
Migdale 195—220.
Zahăr 27—30.
Piper 98.
Scorțșoară 76.
Alune 185—195

Furaje

Fân 200—220.
Lucernă 220.
Pae 50—70.

Dielerie

Talpa I-a lei 155.—170
Talpa II-a lei 140—155.
Cruon I-a lei 195—220.
Cruon II-a lei 145—205.
Gatur 100—135
Porle 90—130.
Porle englez 155—190.
Box negru I-a 80—90.
Box negru II-a 60—70.
Box color I-a 110—130.
Box color II-a 70—90.
Chevreaux 70—100.
lac 110—135

Chimicale

Salicil 230—50.
Glicerină 135.
Formalin 85.
Naftalin 24—28.
Accid carbonic 68—74.
Chinină sulfurică 5000.
Stearină 85.
Parafină 50.
Ceresină 70—75.
Sare bismut 1200—1400.
Vaselină albă 85.
„ galbenă 45.
„ albă americană 110
„ galbenă americană 70.

BANCA CHRISOVELONI S. A. R. CLUJ

ca Reprezentanța
oficiului de vânzarea a zahărului

1—10 din București

Primește comenzi de zahăr conform
condițiilor și cu prețurile fixate din
partea **Oficiului de vânzarea al
zahărului** în orele de serviciu, — la

Secția Comercială

a sucursalei Băncii din Cluj
Str. Memorandului No. 8.

Bugetul Republicii Estonieni.

— După datele oficiale, încasările
statului eston s'au ridicat în anul
1925 la suma de 7,656,000,000 măr-
ci estoniene. În 1924 încasările au
fost de 7,022,000,000 mărți. Chel-
tuellile statutului pentru anul 1926 au
fost evaluate la 6,326,000 mărți es-
toniene.

Abonați „Ardealul,

Plapome diferite, saltele de păr de cal gloturi pentru pla-
pome. Trusouri și pânze dela firmele Hermann, Polak
și Munk. Servicii de modă și cafea dinpânză Damasc.
Garnituri pentru paturi, perdele croșate, cămăși pentru
bărbați și femei, ștergare flotiul. Trusouri de Viena se
găsesc în asortiment bogat la depozitul.

„LEBEDA“

CLUJ, Calea Victoriei No. 10.

TELEFON 5—15.

TELEFON 5—15.

ELEONORA SZILÁGYI S. A.

Fabrică autorizată pentru producerea de liqueururi,
romuri și cognac, și

Prima Fabrică Română de șampanie CLUJ.

PRODUCE:

tot soiul de liqueururi, romuri, cognac și punchuri de prima calitate și igienice
autorizate prin legea sanitară.

Șampaniile excelente „Favorit“-sec, „Demi“-sec, „Extra“-sec
și „Femina“.

Pivnițele societății sunt aprovizionate cu vinuri provenite din cele mai
renumite podgorii aredelenești, din vechiul Regat și podgoriile Aradului.

Specialități: „Rózsamál“, „Som-dulce“ (Corniță), „Rizling-dulce“,
„Călugărul sur“ și vinuri de „Asszu“.

Biroul central, pivnițele și fabrica de șampanie se află în **CLUJ, CALEA
REGELE FERDINAND 103.**

Filiala: în **REGHINUL-SĂSESC.** (Casă proprie.)

16—52

Mare târg de GHETE LA

FRĂȚII GONDA

Cluj—Oradea-Mare

(vis-a-vis de postă)

Pentru funcționari prețuri reduse

Plăcile de Asbest (Eternit)

„METEOR“

ale fabricii de eternit din Oșorhei jud. Bihor

sunt cele mai durabile și mai plăcate! Acoperemân-
tul nu are nevoie de îngrijire și reparare, rezistă tu-
tutor tenpestațiilor, precum și focului, e mai bun și
mai ieftin ca cel de tiniuhea sau țigla. Execut m lu-
crările de acoperire în toate culorile și după toate
sistemele moderne.

Acordăm garanție pentru calitatea
materialului și manopera acoperișului
Reprezentanțe în toate centrele de județe.

Tratative pentru împrumutul de un milion de dolari

Competințele financiare a-le orașului Cluj chemați spre a și da avizul. — Nevoile orașului Cluj

Luni, 26 Aprilie a avut loc în sala de sedințe a Primăriei locale o adunare a reprezentanților bancherilor din localitate și ai primăriei pentru a examina ofertele făcute la cererea făcută de Primăria locală pentru a obține un împrumut de un milion dolari. De remarcat că au ofertat numai 2 grupe financiare și anume: 1. Firma Klärman din Sanfrancisco și 2. grupul din New-York „The New-York Carparution Trust, Bank Ltd și The Wheatleig European Compagne“ aceste din urmă reprezentate prin dl. dr. Wenter.

La aceasta consfătuire actualul consiliu comunal a căutat de a invita competențele financiar ale orașului pentru a vedea intru cât acest pas făcut de actualii conducători ai primăriei vor putea satisface nevoile orașului și nu va îngreua bugetele viitoare ale orașului.

Au luat parte la aceasta consfătuire: *Dl. Osvada* și *Dr. Kertész* consilieri la Primărie, *d. Ionescu*, directorul filialei locale a băncii Naționale locale, *d. Ciortea* rectorul Academiei Comerciale, *d. Petre Porușiu* directorul băncii Agrare, *d. Păculea* dir. băncii Agrare, *d. Sebestyén* directorul băncii Comerciale, *d. Bocszanszky* dir. băncii de Credit, *d. Ferenczy* dir. băncii de Agricultură, *d. Citrom* dir. băncii Agrare Timișane, *d. Negrușiu* Președintele Camerei de Comerț și Industrie și ca consilier juridic a luat parte *d. Laday* jurisconsult.

Situația și nevoile orașului Cluj

Dl. consilier Osvada arată situația orașului Cluj. În situația în care se găsește actualmente orașul Cluj este nevoie absolută de un împrumut care să facă din Cluj o adevărată Capitală a Ardealului. După ce arată situația precară a orașului în urma marelui război și greutățile cauzate de consecințele unei noi organizări dsa indica nevoia facerii acestui împrumut care umple multe lacune.

Arătând că datoriile actuale a-le orașului se reduce numai la 23 milioane dintre care 14 milioane datorii față de străinătate și 9 milioane datorii interne, actualul împrumut față de condițiile puse de consorțiul American, nu va împovăra orașul și pe contribuabili.

Nevoile urgente a-le orașului

Intre primele necesități reclamate de nevoile orașului dsa citează:

amplificarea uzinei electrice și cumpărarea a 2 motoare Diessel de 2000 cai putere... 24 milioane lei.

Apeduct și turbina de 5000 cai putere

140 milioane lei, aducerea apei în părțile unde nu e introdusă

30 milioane lei, o mare și modernă hală

40 milioane lei, spitalul epidemic
15 milioane lei, podul de beton armat de pe Someș

8 milioane lei, alte cheltueli mărate
25 milioane lei.

Acestea sunt cheltuelile necesitate de orașul Cluj și care nu se pot face decât apelându-se la un capital străin.

Pentru un tarif vamal de tranziție

Cari sunt taxele ce se vor reduce, și cari sunt acelea cari vor majora

D. Mihail Manoilescu subsecretar de stat la ministerul de finanțe, a făcut zraștilor, o expunere asupra problemei tarifului vamal.

Tariful pus în aplicare la 1 Aprilie — spune d-sa — a fost un tarif provizoriu. După chiar expresiunea fostului ministru de finanțe, era vorba de o „incercare de tarif vamal“.

În expunerea de motive făcută de acesta se recunoaște că modificările aduse tarifului la capitolele metalurgist și textilelor au un caracter provizoriu și va fi nevoie de o modificare generală a întregului tarif pe baza votului parlamentului.

Nu aducem vre-o vină cuiva, intru cât ne dăm seama că în această epocă de tranziție nu s'a putut institui de cât un regim vamal tranzitoriu.

Cu privirea la necesitatea modificării actualului tarif, d-sa spune că noua modificare se impune în chip firesc ca o consecință a celor anterioare, cu caracter de provizorat.

Noi am primit, ca mostenire, o iumătate de tarif — cu taxele pentru metalurgie și textile majorate într'un mod pe care îl socotim exagerat.

Pe de altă parte, cealaltă jumătate — adică restul tarifului a rămas nemodificat, cu mărfurile sale lipsite de protecție având taxe pe care le găsim prea mici. Vechiul tarif era greșit, din toate punctele de vedere.

Guvernul actual a fost nevoit să ia două măsuri: să pregătească modificarea generală a tarifului vamal de import și să institue până la modificarea generală, un regim tranzitoriu cu un tarif vamal provizoriu.

Principiile de conducere

În elaborarea viitorului tarif, ne vom conduce după următoarele principii:

1. Taxe mai cu măsură pentru metalurgie și textile decât cele fixate prin tariful dela 1 Aprilie și taxe mai protectioniste pentru articolele ce au rămas în urmă.

2. Numai industriilor serioase și celor care prezintă interese primordiale pentru apărarea națională li se vor acorda protecții.

În privința tarifului vamal provizoriu, el e determinat de grija ce o purtăm consumatorului și din do-

Condițiunile împrumutului

Împrumutul de un milion de dolari va fi dat pe un termen de 20 ani.

Interesele acestui împrumut sunt numai de 7% pe an, care interese sunt foarte eține și nu s'ar putea obține pe piața internei. În primii 5 ani nu vor plăti nimic spre amortizare ci numai procentele, rămânând ca în ceilalți 15 ani a se plăti restul.

Rămâne de văzut într'un apropiat consiliu dacă Primăria locală va aproba acest împrumut care va ridică orașul nostru la un nivel occidental.

N, Fr.

Știri externe

Producția sării în Cehoslovacia. — Producția sării din Cehoslovacia a juns în anul 1925 la 126.000 tone. Producția principală provine dela salinile statului din Akna Sla'ina, care alimentează Slovacia și Rusia subcarpatică și Olo-mouți, care alimeotează Bohemia, Moravia și Silezia.

Exportul de fesuri din Cehoslovacia. — Legea turcească care a fost promulgată nu demul și care interzice purtarea fesului, a avut un efect dezastruos asupra exportului de fesuri din Cehoslovacia. După știrile ziarelor locale, fabrica de fosuri din Straconița, care exportase până în prezent cel mai mare număr de fesuri, și-a găsit o nouă piață de dnsfacere. După ultimele rezultate se poate vedea că Albania va deveni un cun client al fabricilor de fesuri din Cehoslovacia.

Situația căilor ferate Poloneze. — *Capacitatea căilor ferate poloneze este mult mai inferioară de cea a căilor ferate occidentale. Cea mai mare parte a mașinelor poloneze este de sistem vechiu, care a fost întrebuințat înainte cu 20 de ani. Mașinele actuale poloneze necesită 15—20 la sută mai mult cărbune decât mașinele moderne. Din 11.600 vagoane de persoane numai 1.100 sust vavoane Pullmann și numai 1.300 tapetate. 18 la sută din totalul vagoanelor se află în circulație de 10 ani 36 la sută de 20 ani, 28 la sută—30 de ani, 12 la sută—40 de ani și 1 la sută — 50 de ani.*

Cartelul petrolifer Polonez. — După lungi tratative societatea pe acțiuni „Gazy wshodnie“ a fost primită în cartelul petrolifer polonez. Deoarece această societate nu va lua parte la profitul din vânzarea parafinei, va avea în schimb un avantaj la vânzarea pe piața locală.

rinta de a suprima exagerările, lăsând, totuși, o suficientă protecție industriei.

Agricultura protejată

Pe viitor se vor aplica clauzele din tariful vamal referitoare la reducerile de taxe de import ce trebuie acordate instrumentelor agricole, atunci când se importă de către syndicate și cooperative.

Guvernul consideră agricultura ca cea dintâi industrie românească și nu e fireșc să i se scumpească fără motiv instrumentele de muncă și de producție.

În acest scop se va modifica alcătuirea comisiei industriale, chemată să dea avizul în asemenea cazuri cum se vor modifica de altfel, toate comisunile unde sunt reprezentate interese diverse și în special interesele consumatorului.

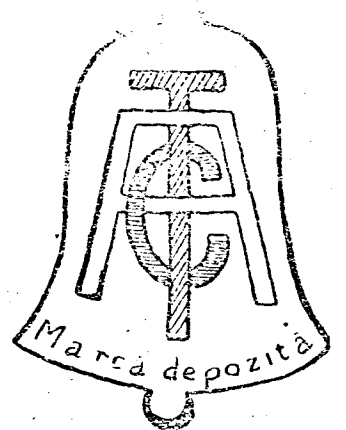
D. subsecretar de stat M. Manoilescu sfârșește arătând că a fost în totdeauna și continuă să fie mereu cel mai hotărât apărător al industriei. Ceeace nu-i împiedică, însă a fi adânc convins că măsura trebuie păstrată în toate acțiunile omenesti.

Statul și despăgubirile industrișilor cu ocazia ultimelor inundații

Se știe că ultimele inundații a provocat industrișilor din Ardeal mari pagube stângenind unu lit mersul industrișilor mai ales în ținutul Turdei. Departe ca Statul să evit în folosul industrișilor sinistrați cu despăgubiri sau cu credite de-a-le Creditului Industrial, industriși au trebuit să hotărască singuri mijloacele ce trebuie să ia pentru preîntâmpinarea unor eventuale inundații.

Industriașii din Turda vor baza ei singuri Apele Arieșului

Astfel zilele trecu'e să ținut o adunare a principalilor industriași din Turda la care a lăat parte și șeful apelor din Aiud, unde s'a hotărât ca să contribuie și ei în mare parte ea bararea și regularea cursului Arieșului pentru preîntâmpinarea unor eventuale surprize.

„TACĂMUL“
FABRICA DE OBIECTE DE ARGINT
CLUJ, Str. NICOLAE IORGA 11a.

FABRICA: Tacămuri, servicii de masă, obiecte de lux, etc. — Numai pentru revanzători
Telefon 482
DAȚI ATENȚIE LA MARCA FABRICEI !!!

Ciorapii SÁNDOR sunt cei mai **CLUJ, Piața Unirii 9**
buni!